

Bruxelles, 18. veljače 2019.
(OR. en)

6339/19

COHOM 22
CONUN 15
COASI 28
MAMA 32
COEST 34
COAFR 28
DEVGEN 27
CFSP/PESC 121

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	18. veljače 2019.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	6228/19 COHOM 18 COPS 35 CONUN 12 COASI 27 MAMA 31 COEST 31 COAFR 27 DEVGEN 24 CFSP/PESC 114
Predmet:	Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2019.

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2019. koje je Vijeće usvojilo na 3673. sastanku održanome 18. veljače 2019.

Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2019.

1. Europska unija zasnovana je na vrijednostima poštovanja ljudskih prava, ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti. Predana je promicanju i zaštiti ljudskih prava, demokracije i vladavine prava, koji su ključni i za osiguravanje mira i održive sigurnosti, temeljaca njezina vanjskog djelovanja. EU je ujedinen u pružanju ustrajne potpore sustavu UN-a za ljudska prava, koji se i sam temelji na istim vrijednostima, te će ga u 2019. i nadalje aktivno podržavati, braniti i promicati kao jedan od prioriteta svojeg vanjskog djelovanja.
2. Europska unija nastavit će s osuđivanjem kršenja i povreda ljudskih prava, ma gdje se oni događali, te pozivati države i nedržavne aktere na njihovo sprečavanje i momentalno okončanje te na postizanje pravde i odgovornosti. Potpuno podupire rad i mandat visokog povjerenika UN-a za ljudska prava i poziva sve države na poštovanje neovisnosti visokog povjerenika te njegova ureda i na bezrezervnu suradnju s njim tijekom njegova obnašanja mandata.
3. Europska unija služit će se svim dostupnim alatima i forumima kako bi ispunila svoje obveze u pogledu ljudskih prava i globalno promicala ljudska prava, među ostalim u okviru Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda, Opće skupštine Ujedinjenih naroda te Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i svih drugih relevantnih foruma, u skladu s Ugovorom o EU-u i Poveljom UN-a te u javnim izjavama, diplomatskim demaršima, javnoj diplomaciji, dijalozima o ljudskim pravima i političkim dijalozima, univerzalnom periodičnom pregledu, angažmanu u provedbi posebnih postupaka UN-a te, prema potrebi, i sankcijama. Nastojat će graditi koalicije i na tematskim pitanjima i na stanju u zemljama. I nadalje će aktivno surađivati s civilnim društvom. EU se obvezuje u svojem vanjskom djelovanju, među ostalim u svojim misijama i operacijama na terenu, promicati načelo odgovornosti za zaštitu.

4. EU ponovno potvrđuje svoju predanost multilateralizmu i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima. Pozdravlja nedavne odluke Vijeća za ljudska prava o unaprjeđenju učinkovitosti te ponovno ističe svoju predanost nastavku suradnje sa svim dionicima, s ciljem jačanja Vijeća za ljudska prava te istodobne zaštite postignućâ Vijeća i priznavanja njegove jedinstvene uloge i dodane vrijednosti, među ostalim i u sklopu šire reforme UN-a. Podsjeća na to da bi sve članice UN-a, pa tako i Vijeća za ljudska prava, trebale poštovati najviše standarde u pogledu ljudskih prava. U ovoj godini obljetnice EU ponovno potvrđuje svoju potporu Vijeću Europe i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.
5. Europska unija nastojat će na uspostaviti dijalog o ljudskim pravima sa svim državama, među ostalim i posredstvom posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava u bliskoj suradnji s regionalnim posebnim predstavnicima EU-a. EU će i nadalje pozivati sve države da UN-u i drugim ovlaštenim mehanizmima za ljudska prava pružaju bezuvjetan i nesmetan pristup svojim državnim područjima, regijama i područjima sukoba. Očekuje da sve države poštuju i štite osobe koje surađuju sa sustavom UN-a te osuđuje svaki oblik zastrašivanja i uznemirivanja takvih osoba i odmazde protiv njih te ponovno ističe svoju potporu radu koji pomoćnik glavnog tajnika UN-a za ljudska prava obavlja u tom pogledu. EU će priznati i podupirati nacionalne i lokalne inicijative kojima se jača poštovanje ljudskih prava, osobito u sklopu daljnjeg djelovanja na inicijativi „Dobri primjeri u području ljudskih prava”, među ostalim u okviru Vijeća za ljudska prava. Pozdravlja činjenicu da su Argentina, Burkina Faso, Kabo Verde, Čile, Gruzija, Indonezija, Novi Zeland, Norveška, Peru, Republika Koreja, Gambija, Tunis i Urugvaj sudjelovali u toj inicijativi te s drugima podijelili svoje pozitivne priče o ljudskim pravima.
6. Europska unija u svakoj će prigodi pozivati države koje to još nisu učinile da sada pristupe temeljnim sporazumima o ljudskim pravima ili ih ratificiraju. U skladu sa Zaključcima Vijeća iz 2018. o Međunarodnom kaznenom sudu povodom 20. obljetnice donošenja Rimskog statuta koristit će se svakom prigodom kako bi države koje to još nisu učinile pozvala da pristupe Rimskom statutu ili ga ratificiraju, potpuno provedu njegove odredbe na nacionalnoj razini te podupiru Međunarodni kazneni sud i u svemu s njime surađuju.

7. Europska unija ponovno ističe da sva ljudska prava moraju biti ostvarena u cijelom svijetu, bez obzira na to je li riječ o civilnim i političkim pravima ili gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, te da među ljudskim pravima nema hijerarhije. Podsjeća na središnju ulogu ljudskih prava u Programu za održivi razvoj do 2030. i njegove ciljeve održivog razvoja te poziva UN da pomno prati njihovu provedbu. EU je predan suradnji sa svim državama na promicanju poštovanja, zaštite i postupnog ostvarivanja gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava, među ostalim prava na obrazovanje, prava na hranu te prava na zdravstveno ispravnu vodu za piće i sanitarne usluge, koje su sastavnice prava na primjeren životni standard, te ponovno ističe svoju potporu pravu na razvoj utemeljenom na neodvojivosti, međusobnoj ovisnosti, univerzalnosti i neotuđivosti svih ljudskih prava. Ove godine, kada se obilježava četrdeseta obljetnica Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, EU će nastaviti s radom na tome da i muškarci i žene jednako uživaju ta prava. EU ponovno potvrđuje svoju jaku predanost pravu svih ljudi da uživaju najviši dostižan standard fizičkog i mentalnog zdravlja, među ostalim u svojem vanjskom djelovanju, u kojem nastoji odgovoriti na globalne prijetnje zdravlju, podupirati otporne zdravstvene sustave te poboljšati pristup dostupnim osnovnim lijekovima.
8. Europska unija ponovno ističe da se snažno i nedvosmisleno protivi smrtnoj kazni, u svakom trenutku i u svim okolnostima. U tom pogledu pozdravlja napredak u pogledu njezina ukidanja u svijetu. Sa zadovoljstvom primjećuje znatno povećanje potpore Rezoluciji o moratoriju na primjenu smrtne kazne Opće skupštine UN-a. EU će i nadalje pozivati posljednje zemlje u kojima se još primjenjuje smrtna kazna da uvedu moratorij kao prvi korak prema njezinu potpunom i pravnom ukidanju te da države u kojima je moratorij uveden potakne na potpuno provođenje njezina ukidanja. Države koje je ukinu potiče da to postignuće zaštite svojim ustavom te da ratificiraju Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima. EU će se i dalje zalagati protiv primjene smrtne kazne, osobito za kaznena djela čiji su počinitelji mlađi od 18 godina, trudnice te osobe s duševnim bolestima ili intelektualnim teškoćama ili protiv kazni kojima se krše drugi minimalni standardi, te protiv masovnih pogubljenja i smrtne kazne utemeljene na iznuđenom priznanju.

9. Europska unija će se, kao jedan od suinicijatora Globalnog saveza za okončanje trgovine robom koja se upotrebljava za smrtnu kaznu i mučenje, i nadalje snažno suprotstavljati svakoj primjeni mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja koje provode država ili nadržavni akteri i osuđivati ih, jednako kao i praksu prisilnog nestanka te izvansudska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja. U tom pogledu nastavlja s ozbiljnom zabrinutošću pratiti slučajeve o kojima je nedavno izviješteno iz Burundija, Republike Čečenije (Ruska Federacija), Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija te područja istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom Vlade, Demokratske Republike Konga, Demokratske Narodne Republike Koreje, Egipta, Libije, Mjanmara, Nikaragve, Pakistana, s Filipina, iz Saudijske Arabije, Sirije, Venezuele i Jemena. EU poziva sve države da osiguraju brzu i učinkovitu istragu u slučajevima optužaba za mučenje, prisilne nestanke i izvansudska smaknuća, provedenu nepristrano i na transparentan način, čime će se osigurati primjeren kazneni progon odgovornih osoba. EU je i nadalje ozbiljno zabrinut zbog prijavljenih slučajeva zlostavljanja i mučenja tijekom pritvora u Kini te poziva tijela javne vlasti da ih pomno istraže.
10. EU će se i nadalje snažno protiviti svim oblicima diskriminacije, među ostalim na temelju spola, rase, etničke ili socijalne pripadnosti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije i rodnog identiteta te će sustavno i konstruktivno surađivati s UN-ovim mandatima usmjerenima na nasilje i diskriminaciju utemeljenu na navedenome ili na nečem drugom, te će u tom pogledu podupirati rad UN-a.

11. EU će i dalje aktivno sudjelovati u međunarodnim naporima za postizanje rodne ravnopravnosti, potpunog ostvarivanja svih ljudskih prava žena i djevojčica te njihova osnaživanja kao prioriteta. Nastavit će s osiguravanjem integracije rodne perspektive u okviru rada Vijeća za ljudska prava, Opće skupštine i drugih foruma za ljudska prava. Podsjećajući na Europski konsenzus o razvoju, Vijeće ostaje predano promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje, programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD) i ishoda njihovih revizijskih konferencija te u tom kontekstu ostaje predano spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. U samom središtu djelovanja EU-a bit će sprečavanje, suzbijanje i kazneni progon rodno uvjetovanog nasilja, uključujući štetne prakse i diskriminaciju žena i djevojčica, te jamčenje njihova fizičkog i psihičkog integriteta, među ostalim u situacijama tijekom i nakon sukoba. EU će nastaviti ulagati napore u djelotvornu provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i naknadnih rezolucija o ženama, miru i sigurnosti u skladu sa zaključcima Vijeća iz 2018. o provedbi Akcijskog plana za ravnopravnost i novim strateškim pristupom EU-a o ženama, miru i sigurnosti.

12. EU će poduzimati sve što je potrebno kako bi očuvao poštovanje ljudskih prava sve djece, posebno one u osjetljivom položaju, te kako bi promicao zaštitu i ispunjavanje tih prava. Blisko će surađivati s UN-om, osobito s posebnim predstavnicima glavnog tajnika za djecu i oružane sukobe i za nasilje nad djecom, te u sklopu Posebnih postupaka UN-a kako bi se spriječilo i zaustavilo ubijanje, sakaćenje i otimanje djece u sukobima i seksualno nasilje, kako bi se stalo na kraj napadima na škole i bolnice, osigurao pristup humanitarne pomoći djeci u tim situacijama te spriječilo sukobljene strane i terorističke skupine da novače i iskorištavaju djecu. I dalje je izrazito zabrinut zbog novačenja i iskorištavanja djece u Jemenu, Južnom Sudanu, Siriji, Somaliji i Srednjoafričkoj Republici, koji se navode u izvješću glavnog tajnika UN-a o djeci i oružanom sukobu iz 2018., zbog velikog broja ubijene i osakaćene djece, među ostalim u Demokratskoj Republici Kongu, Iraku, Jemenu, Mjanmaru i Siriji, te zbog velikog broja potvrđenih slučajeva silovanja i drugih oblika seksualnog nasilja, među ostalim u Demokratskoj Republici Kongu, Južnom Sudanu, Libiji, Mjanmaru i Srednjoafričkoj Republici.
13. EU će nastaviti s promicanjem i zaštitom prava djeteta, među ostalim u okviru foruma UN-a. Obilježavanje 30 godina Konvencije o pravima djeteta 2019. važna je obljetnica, ali i prilika za obnovu naše predanosti potpunoj provedbi Konvencije i njezinih protokola diljem svijeta te za evaluaciju napretka koji je postignut od njezina donošenja. EU će nastaviti s podupiranjem inicijativa usmjerenih na osiguravanje univerzalnog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju za sve, uz posvećivanje posebne pozornosti djeci u osjetljivom položaju, na otklanjanje svih oblika nasilja nad djecom, uključujući zlostavljanje i kiberzlostavljanje, i štetnih praksi kao što su brak s djetetom, rani i prisilni brak te na promicanje i zaštitu djece bez roditeljske skrbi.

14. EU će nastaviti sa suprotstavljanjem svim oblicima rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i s njima povezane netrpeljivosti u cijelom svijetu. I dalje će promicati i štiti slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja, čijim se slobodnim ostvarivanjem doprinosi demokraciji, razvoju, miru i stabilnosti, te će i dalje osuđivati progon i diskriminaciju pripadnika vjerskih manjina diljem svijeta i zloupotrebu zakona o bogohuljenju. EU će nastaviti sa suprotstavljanjem svim oblicima poticanja nasilja ili mržnje i govoru mržnje, na internetu i drugdje.
15. EU će nastaviti pozivati sve države na poštovanje, zaštitu i ispunjavanje ljudskih prava pripadnika manjina, uključujući nacionalne, etničke i vjerske manjine. Poziva države da zajamče poštovanje prava koja već uživaju pripadnici nacionalnih manjina kako su utvrđena konvencijama UN-a i Vijeća Europe. EU izražava zabrinutost zbog neprestanih slučajeva kršenja i povrede prava u Kamerunu, Mjanmaru, Pakistanu, Ruskoj Federaciji i Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija te područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom Vlade. Sa zabrinutošću prati i situaciju u Autonomnoj ujgurskoj regiji Xinjiang, zbog uspostavljenih političkih kampova za ponovnu edukaciju, rasprostranjenog praćenja i ograničenja posebno usmjerenih prema Ujgurima. Nastavit će pozivati Kinu da poštuje slobodu izražavanja, kulturnu raznolikost i slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja, osobito u Autonomnoj ujgurskoj regiji Xinjiang i Autonomnoj regiji Tibetu.
16. Podupirući cilj održivog razvoja br. 16 EU će nastaviti pozivati sve države da osiguraju pravilno funkcioniranje demokratskih institucija, očuvaju poštovanje vladavine prava i načela dobrog upravljanja te zajamče slobodu mišljenja i izražavanja, na internetu i drugdje, slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja te neovisnost pravosuđa. U tom pogledu sa zabrinutošću prati situaciju u Bangladešu, Bjelarusu, Eritreji, Gvatemali, Kambodži, Nikaragvi, Ruskoj Federaciji, Sudanu, Turskoj i Venezueli. EU poziva sve države da se pobrinu za to da na teroristička kaznena djela odgovaraju uz potpuno poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno pravo o ljudskim pravima. Ističe važnost zaštite i promicanja prava žrtava terorističkih kaznenih djela. Posebnu će pozornost posvećivati promicanju i zaštiti ljudskih prava s obzirom na umjetnu inteligenciju.

17. EU će nastaviti pozivati sve države na očuvanje međunarodnog humanitarnog prava i prava o ljudskim pravima te osiguravanje potpunog, pravodobnog i nesmetanog pristupa diljem zemlje za dostavu humanitarne pomoći stanovništvu kojem je ona potrebna. U tom će pogledu nastaviti pomno pratiti situaciju Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija i područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom Vlade, Jemenu, Mjanmaru, okupiranom palestinskom području gdje Izrael ima obveze prema međunarodnom humanitarnom pravu i Siriji. EU će također nastaviti pozivati na nesmetan pristup međunarodnih mehanizama za praćenje ljudskih prava u odcijepljenim regijama Abhaziji i Južnoj Osetiji. EU će ostati ustrajan u svojoj predanosti očuvanju prava o ljudskim pravima u vezi s izbjeglicama, interno raseljenim osobama i migrantima. EU ponovno potvrđuje da je svaki oblik trgovanja ljudima teško kršenje i povreda ljudskih prava te oblik organiziranog kriminala. Nastavit će pozivati sve države da sprečavaju trgovanje ljudima, zaštite žrtve i osiguraju učinkovit kazneni progon počinitelja.
18. EU će nastaviti podupirati dokumentiranje svih kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima, posebice sustavnih, rasprostranjenih i teških kršenja i povreda ljudskih prava, od kojih se neka mogu svrstati u genocid, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine, te napore za prikupljanje dokaza u svrhu budućih pravnih postupaka mehanizama poput komisija za istrage i međunarodnih mehanizama pod mandatom UN-a, kao što je nedavno učinio u slučaju Burundija, DNRK-a, Jemena, Mjanmara i Sirije, kao načina pripreme terena za privođenje pravdi počinitelja teških kaznenih djela, među ostalim putem Međunarodnog kaznenog suda i djelovanja nacionalnih pravosudnih sustava.

19. EU će nastaviti pozivati sve države na promicanje i zaštitu slobode mišljenja i izražavanja te sigurnosti novinara i blogera. Svim će dostupnim sredstvima nastaviti podupirati civilno društvo i branitelje ljudskih prava ma gdje bili u opasnosti te se boriti protiv smanjivanja prostora za civilno društvo. EU u pogledu toga s velikom zabrinutošću prati stanje u Azerbajdžanu, Bahreinu, Bjelarusu, Burundiju, Egiptu, Iranu, Kambodži, Kini, Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija te područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom Vlade, Mjanmaru, Nikaragvi, Ruskoj Federaciji, Saudijskoj Arabiji, Tanzaniji, Turskoj, Venezueli, Vijetnamu i Zimbabveu. EU je izrazito zabrinut te će stoga nastaviti snažno osuđivati prijetnje i napade, kampanje ocrnjivanja, zlonamjerni kazneni progon, zabrane putovanja, proizvoljna uhićenja, prisilne nestanke, pritvaranje branitelja ljudskih prava, novinara, blogera, medijskih radnika i odvjetnika za ljudska prava i odmazdu na njima te tražiti da počinitelji za njih odgovaraju. Obratit će posebnu pozornost na specifične rizike s kojima se suočavaju žene, branitelji ljudskih prava autohtonih naroda i drugi branitelji ljudskih prava osoba u osjetljivim situacijama, uključujući branitelje ljudskih prava LGBTI osoba. EU će nastaviti sa suprotstavljanjem nerazmjernim pravnim i administrativnim ograničenjima za organizacije civilnog društva, uključujući kaznene režime registracije i ograničenja pri primanju sredstava.
20. EU će nastaviti s promicanjem pitanja provedbe vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te u svojem vanjskom djelovanju i u unutarnjim politikama, među ostalim inicijativama o dužnoj pažnji u pogledu ljudskih prava, pristupom pravnom lijeku za žrtve korporativnog zlostavljanja te potporom braniteljima okoliša i braniteljima ljudskih prava autohtonih naroda. Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te odgovorno poslovno ponašanje sredstva su za provedbu ciljeva održivog razvoja. Primjenom svojih dijaloga s trećim zemljama i drugih alata EU će poticati donošenje i provedbu vodećih načela UN-a nacionalnim akcijskim planovima o poslovanju i ljudskim pravima te prema potrebi ponuditi potporu. Razmotrit će mogućnosti ubrzavanja provedbe vodećih načela UN-a, među ostalim i s njima povezanim eventualnim akcijskim planom EU-a. EU će nastaviti pratiti obećavajuće inicijative mnogostrukih dionika kao što su Međunarodni kodeks ponašanja za privatne pružatelje zaštitarskih usluga i Centar za sport i ljudska prava.